

[Christmas Møller.]

Der vil være Grund for mig til her at minde om, at i den Forespørgsel af 19. Marts 1929, jeg omtalte før, sagde Forespørgeren, det ærede Medlem Hr. Nygaard, følgende:

„Det vil blive nødvendigt at sende Ekspertter ud, og saadanne findes ogsaa, det er kun et Spørgsmaal om en Bevilgning. Naar vi ikke kan finde Beskæftigelse til Landbrugets Befolkningstilvækst, og naar vi under Krisetilstande heller ikke kan finde Beskæftigelse til dem, der er i Industrien, bliver vi nødsaget til at se ud over Landets Grænser efter Afsætningsmuligheder. Det er efter min Opfattelse en Samfundsopgave, som Regering og Rigsdag i Fællesskab maa søge at løse. Der er i denne Sag to Sider, man maa have sin Opmærksomhed henvendt paa, nemlig forøget Ekспорт og Etablering af saadanne Foranstaltninger, at vort Hjemme-forbrug i saa høj Grad som muligt kan forsynes med de Artikler, vor egen Industri producerer.“

Her sagde en af Socialdemokratiets første Mænd, det ærede Medlem Hr. Nygaard, klart og tydeligt, at man fra Regeringens Side burde komme med Foranstaltninger af den Art. Det ærede Medlem Hr. Nygaard sagde, at han som Oppositionsparti ikke vilde komme med dem. Det ærede Medlem havde her nøjagtig den samme Stilling som den højtærede Statsminister, da han som Oppositionsfører afgav Betænkning angaaende Forslag til Lov om midlertidige Ændringer i og Tilføjelser til Toldloven af 29. Marts 1924 angaaende Skotøj og Læder; da skrev den højtærede Statsminister følgende — det findes i Rigsdagstidende 1926—27, Tillæg B. Sp. 3147 —:

„Medvirkende til, at Mindretallet tog dette Standpunkt, var det ogsaa, at man ikke anser det for muligt for Rigsdagen, uden Tilslutning fra Ministeriet, at vedtage Forhøjelse af visse Toldsatser, som er udtaget uden Samraad med Ministeriet. Toldloven er et Omraade, der ikke alene har indrepolitisk Interesse. Enhver Ændring i Toldloven maa ikke blot bedømmes efter dens finansielle og handelsmæssige, men i høj Grad efter den udenrigspolitiske Rækkevidde.

Mindretallet mener selvfølgelig, at Landet fuldstændig suverænt kan lovgive om Toldafgifterne, men det kan ikke ske, uden at det ansvarlige Ministerium har bedømt Forholdene, bifaldet Foranstaltningerne og paataget sig Ansvaret for den udenrigspolitiske Bedømmelse og dens Følger.

Naar Forslagsstillerne ikke vil tage dette Hensyn, maa det formentlig være, fordi Forslagene kun er at opfatte som Led i en politisk Demonstration.“

I den sidste Bemærkning havde vi, om jeg saa maa sige, Oppositionsføreren, det ærede Medlem Hr. Stauning, som vilde gøre det hele fra anden Side til kun at være en politisk Demonstration. Men derfor er det ogsaa berettiget af mig paa Grundlag af denne Betænkning og paa Grundlag af det ærede Medlem Hr. Nygaards Stilling i 1929 at stille det Spørgsmaal til den højtærede Regering, om den da overhovedet ikke paa hele det handels- og toldpolitiske Omraade vil foretage sig noget.

Jeg ved jo saare vel, at den højtærede Regering i Begyndelsen af denne Rigsdags-samling fik vedtaget den saakaldte Toldvaabenhvilekonvention. Den er endnu ikke traadt i Kraft, og den højtærede Statsminister, som jo ogsaa er fungerende Udenrigsminister, vil maaske kunne give os Bæsked om, hvorledes det gaar med denne Konvention, som er under Afslutning mellem de nordiske Stater og andre mindre Stater; den vil jo ikke lægge sig hindrende i Vejen for, at man paa hele denne Politik Omraade søger at gennemføre Foranstaltninger. Men den højtærede Regerings Chef har, som før nævnt, sagt: Det maa komme fra Regeringen, som kan bedømme disse Forhold. Den højtærede Regering erkender, at der er Krise, og den kan ikke være blind for at Krisen er af en saadan Karakter i vort Land, at den ikke alene er en Industrikrise, men i udpræget Grad først og fremmest en Landbrugskrise, og man har derfor Lov til at stille det Spørgsmaal til den højtærede Regering, om den da paa Baggrund af den Stilling, den selv tidligere har indtaget, intet vil foretage paa hele dette Omraade.

Jeg skal senere gøre nogle Bemærkninger om, hvorledes Forholdene efter vor Opfattelse former sig med Hensyn til den Aktivitet og den Handlen, der fra Regeringens Side bør udfoldes i den nuværende Situation, men forinden skal jeg gøre nogle Bemærkninger til Betragtninger, som er fremsat af andre Talere.

Den højtærede Statsminister sagde, at hvis Arbejdsløshed skulde undgaas, maatte et helt andet Produktionssystem indføres, og det kneb saa haardt for Statsministeren, at han endog maatte paakalde Karl Marx' Bistand. Man maa vel nok have Lov til at spørge den højtærede Statsminister: Hvad er det for et andet Produktionssystem, Statsministeren tænker paa?